

De stuurloze stad: Drie manieren waarop de driverless car de stad gaat veranderen

11-02-2016 10:49

Het staat nog in de kinderschoenen, maar het staat vast dat zelfrijdende auto's onze steden ingrijpend zullen veranderen. Consultant Jurre Blauw van Fakton schetst op welke drie manieren die veranderingen zich gaan voltrekken.

Hoe we ons bewegen, bepaalt hoe onze steden eruit zien. Amsterdam bijvoorbeeld is achtereenvolgens gevormd door vervoer over water (de grachten), spoor (de barrière tussen de stad en het IJ) en autoweg (de Ring A10). Nu staat een volgende ontwikkeling voor de deur, die de stad opnieuw ingrijpend zal veranderen: de *driverless car*, zelfrijdende auto ofwel de 'autonomobiël.'

Zelfrijdende auto's bestaan al en rijden rond in Mountain View in Californië, Milton Keynes (UK) en Wageningen. Wetgeving is de voornaamste reden dat ze nog niet overal de openbare weg op mogen. Toch durf ik de stelling aan dat ze binnen één generatie de norm zullen zijn. Zelfrijdende auto's zijn immers - waarschijnlijk - veiliger, schoner, goedkoper en praktischer dan zelfgereden auto's.

En dus zal - na boot, trein en auto - de autonomobiël onze steden ingrijpend veranderen. Hoe? Ik denk dat we ons in ieder geval kunnen voorbereiden op de volgende drie ontwikkelingen.

1. Parkeergarages: de nieuwe leegstand?

De zelfrijdende auto zet je af voor de winkel waar je moet zijn en rijdt verder. Hij (of wordt het een zij?) hoeft niet dicht bij je bestemming te staan. Hij rijdt rondjes totdat je klaar bent, gaat ondertussen even een pakketje wegbrengen of zich bij een laadplaats opladen. Niet veel mensen die dan nog voor €6 per uur naast de Amsterdamse Bijenkorf willen parkeren. Wat gaat er gebeuren met al dat parkeervastgoed, waar gemeentes nu vaak miljoenen in steken (en op afschrijven)?

2. Schoongeveegde straten

Als auto's zichzelf ergens uit het zicht kunnen parkeren, zijn veel straatparkeerplaatsen overbodig. Maar kijk eens verder. Kijk naar een straat in de stad, en probeer alles weg te denken dat bedoeld is voor automobilisten. Je ziet veel verdwijnen: stoplichten, wegmarkeringen, verkeersborden. Dit is immers allemaal niet meer nodig voor zelfrijdende auto's, die zelf (door met elkaar en de 'stadsverkeersleiding' te communiceren) weten wanneer ze over kunnen steken, waar ze mogen rijden en hoe hard. Er komt veel ruimte vrij die we kunnen vullen met groen, horeca en wat al niet meer.

3. Het OV is dood, leve het OV!

Zelfrijdende auto's zijn straks veel eenvoudiger te delen dan nu de Car2Go of Green Wheels. Je hoeft namelijk nooit meer een auto te zoeken of er een weg te brengen. De auto pikt je op en zet je af, precies zoals een taxi zou doen. Maar dan veel goedkoper, want deze zelfrijdende auto heeft geen chauffeur. Bovendien kan hij buiten zijn laad- en onderhoudstijd 100% operationeel zijn. Zo is de zelfrijdende auto voor iedereen een betaalbare auto met chauffeur, maar dan zonder chauffeur. Zeg maar een über-Uber.

En zo wordt de zelfrijdende auto een grote concurrent van het openbaar vervoer (OV). Want waarom zou je straks nog lopen naar de tram, overstappen op de trein, de bus pakken en dan nog steeds niet precies zijn waar je wilt? Je appt je zelfrijdende auto, wordt binnen drie minuten opgepikt en naar je eindbestemming gereden. Netflixen onderweg, geen filestress en nooit meer de BOB zijn. Openbaar vervoer zoals wij het kennen verdwijnt grotendeels, maar komt op een andere manier terug. Geen centraal geleid netwerk met zware,

kapitaalintensieve infrastructuur, maar een zelfregelend netwerk van auto's die alleen asfalt en verbinding met het Internet of Things nodig hebben.

Wat er gaat gebeuren met de stations? Ach, tegen die tijd hebben we zoveel geleerd van het oplossen van de kantoren-, winkel- en verzorgingstehuizen-leegstand dat we die (vaak goed gelegen) stations wel aan kunnen.

En verder?

Dit zijn maar enkele voorbeelden van veranderingen die we de komende decennia gaan zien. Veel vragen zijn nog onbeantwoord. Komen er meer auto's omdat ouderen, kinderen en slechtzienden kunnen gaan rijden of juist minder omdat autodelen makkelijker wordt? Gaan mensen nog meer naar de stad trekken omdat er geen parkeerproblemen meer zijn of gaat de Vinex juist weer populair worden omdat woon-werk verkeer prettiger wordt?

Hoe de toekomst eruit ziet weten we niet. Hoe en hoe snel de zelfrijdende auto zijn opmars maakt ook niet. Maar hoe dan ook, de gevolgen zullen groot en ingrijpend zijn. Alle reden voor burgers, ondernemers en vooral gemeentes om zich nú af te vragen hoe hun stad er stráks uit moet zien. Omdat straks wel eens sneller kan komen dat je denkt.

Jurre Blauw is consultant bij Fakton. De komende tijd gaat hij dit onderwerp verder onderzoeken en hij nodigt iedereen uit om ideeën, kritiek en suggesties te delen. Alles is welkom. Mail hem op j.blauw@fakton.com